

Blekingestäderna få nya brandstationer

15 knops båtar och bärbara sprutor, ett önskemål

Brandkärstidskrifts redaktör fortsätter sin resa i de sydliga provinserna och har denna gång nått till Blekinge, där nyutnämnde brandchefen i Karlskrona, länsbrandinspektören och konsulenten Axel Bergdahl övertog ciceronskapet.

Brandförsvaret i Blekinge har sina alldeles särskilda problem att brottas med säger brandchefen Bergdahl. Kommunernas form med tätbebyggelse nere vid kusten och därefter bebyggelsecentra upp genom ådalarna med goda vägförbindelser i nord-sydlig riktning, men nästan inga förbindelser i ost-västlig riktning skapar stora svårigheter. Brandkärerna förläggas nere vid kusten, med i lyckligaste fall en liten bibrandstation uppe i bygden. Det blir härigenom korta avstånd mellan kärerna vid kusten, men så snart det brinner inne i landet uppstå besvärligheter, när det gäller skaffa hjälp från någon grannkommun. Men, och det vill jag alldeles särskilt understryka, kommunerna ha visat synnerligen

Brandchef A. Bergdahl.

förstående för de krav, som efter nya brandlagens tillkomst, ställas på dem, och man har över lag varit generös med beviljande av anslag.

Vi ha sålunda numera inte mindre än 48 kårer anslutna till brandkårsförbundet, varav 2 yrkes-, 38 frivilliga- eller borgar- samt 8 industri- och liknande kårer. Den första frivilliga brandkåren uppsattes år 1907 i Kyrkhult, den första yrkeskåren år 1911 i Karlskrona, och länets andra yrkeskår uppsattes i Karlshamn år 1942. När Blekinge Läns Brandkårsförbund bildades år 1936 funnos blott 13 kårer, vilket onekligen säger en del om vad som utträttats inom länsförbundet under den förflutna 10-års perioden. Inom kort kan för övrigt anslutning väntas från ytterligare två industribrandkårer, och i händelse av krigsfall finnas ytterligare ett antal industri- och militära kårer.

Städernas brandstationer här äro just intet att skryta med, men utredningar äro igångsatta för uppförande av nybyggen, och för min egen del hoppas jag att vi i Karlskrona skola komma igång med nybygget under loppet av nästa år. För övrigt torde även kommunsammanslagningen komma att inverka på denna fråga, då t. ex. Ronneby, som nu har endast 6.000 innevånare, då beräknas få 12—13.000. Härigenom stiger naturligtvis anspråken på stadens brandförsvår, varigenom vi möjligen kunna räkna på att få ännu en yrkeskår i länet. Även i Karlshamn torde man kunna räkna med att få en ny brandstation inom den närmaste tiden.

Skärgården har sina egna problem, fortsätter brandchefen Bergdahl, ty där äro kommunerna stora delar av året alldeles isolerade. Man kan inte med bästa vilja i världen taga sig dit ut, om det brinner. Det tar för lång tid att få motorsprutor ombord på båtar, som först måste anskaffas. Det är därför önskligt att man i skärgårdskommunerna ville gå in för att skaffa kombinerade ambulans- och brandutryckningsmotorbåtar, som kunna göra cirka 15 knops fart. Med hänsyn till de stora militära anläggningar, som finnas lite här och var i skärgården, anser jag att det vore lämpligt försöka åvägbringa ett samarbete mellan militära och civila myndigheter för att få denna fråga löst.

Inga frontpumpar, utan släpvagnar med bärbara sprutor.

Enligt våra erfarenheter äro de nu så moderna frontmotorsprutorna ingenting för landsbygdens brandkårer. Då har vi mera glädje av en utryckningsbil med släpvagn, där man kan medföra 2 bärbara sprutor. Bilen kan vid behov användas vid olycksfall eller dylikt. Likaså anse vi, att de av riksbrandinspektören förordade brandbilarna äro för stora och klumpiga för landsbygdsförhållanden. Bilen är 7 m och släpvagnen 3 m, vilket tillsammans gör 10 m:s längd, och detta är olämpligt på småvägar och vid skogsbränder.

Även tankbilarna ställa vi oss lite skeptiska mot. De äro för dyrbara för en liten kommun, och man har mera nytta av en utryckningsbil på vilken man kan medföra ett par småsprutor om 200 l/min, vilka kunna användas både vid skogsbränder och i villabebyggelse, där man överallt kan taga sig fram med dem. Men har kommunen råd hålla sig med två utryckningsfordon, då försvarar tankbilen väl sin plats, och för yrkeskåren är den ett ypperligt tillskott för att höja kårens effektivitet.

Gott samarbete med militären, men...

Samarbetet med de militära myndigheterna har varit det bästa ifråga om såväl förebyggande brandskydd som ifråga om lämnandet av ömsesidig släckningshjälp. Men det kan inte hjälpas att man får ett bestämt intryck av att de militära tjänstevägarna äro lite för oständiga, när det gäller vidtagande av behövliga åtgärder. Vid brandsyn exempelvis, så förrättas densamma av ortens brandbefäl, som lämnar sin rapport till den militäre befälhavaren. Denne i sin tur remitterar handlingarna till vederbörande militära brandinspektör, som i sin tur får rådgöra med överordnad myndighet inom respektive flygvapnet, marinen eller armén. Och då kan det hända att det tar sin rundliga tid, förklarligt nog.

Man är på militärt håll mycket tack-

sam för samarbetet, och de lokala krafterna göra allt vad på dem ankommer, men det är inte alltid som de anslagsbeviljande överordnade myndigheterna anse sig kunna beakta de framförda önskemålen. Som exempel vill jag nämna en brandsyn på ett miljonförråd. Tillsammans med lokalkmyndigheterna kom jag fram till att man genom ett anslag på c:a 12.000 kr. skulle kunna få till stånd fullt betryggande brandskydd för miljonförrådets, till stor del oersättliga materiel. Men nej, det blev avslag. Under kriget kunde man däremot anslå snart sagt hur mycket som helst för att ordna uppställningsplatser för motorsprutor, men några tusenlappar för att rädda ett krigsförråd av materiel, som är värderat till över miljonen och dessutom inte går att anskaffa för pengar, det kan man inte. Den inställningen har den civile brandmannen synnerligen svårt förstå.

Men detta är ju ett rent undantag, och i stort går samarbetet utmärkt, och vi ha vid flera tillfällen haft stor nytta av de utomordentligt välövade och välutrustade militära brandkårerna.

Lagtexten fördröjer brandsynen.

På grund av formuleringen av texten i brandstadgan, under "övergångsbestämmelser" har brandsyn ännu ej förrettats på samtliga platser, men arbetet med de nya brandordningarna är igång, och så snart man fått dem klara, kommer brandsynen att sätta igång. Under tiden bedrivs utbildningsarbetet genom kurser för brandsynförrättare och brandchefskurser för kategori III personalen.

Konsulenten har under fjolåret gjort 66 besök vid olika kårer, varvid övningar och föredrag hållits, och dessutom har kontroll av motorsprutor ägt rum vid 17 kårer.

En rundtur till Blekingekårerna.

Men vi skola inte endast se förhållandena från centrum, utan begiva oss ut på en rundtur till några av Blekingekårerna.

Brandchef Gustaf Svensson, Rödeby.

Vi börja hos Rödeby, där fabriköf Gustaf Svensson är brandchef samtidigt som han driver sin stora kvarn och såg. Det var den stora branden i Rödebyholms barnhem, då inte mindre än elva barn innebrändes, som satte fart på frågan om brandförsvaret här, säger fabriköf Svensson. Det var år 1944, den fruktansvärda olyckan inträffade, och redan på hösten samma år hade vid sammanträde med kommunalnämnden där ordföranden, löjtnant A. Edvardsson gjorde en kraftig insats för att åstadkomma en lösning. Tack vare hans goda hjälp bragtes saken snabbt till ett avgörande och under vintern 1945-46 byggdes vår nya brandstation för en kostnad av 60.000 kr. vartill kom nyförvärv av materiel för c:a 40.000 kr. Kåren omfattar nu 30 man samt 15 man i reserv, och vi ha 2 motorsprutor om 800 l/min samt ett rejält slangförråd. Driftskostnaderna för kåren uppgår till 16.000 kr. om året, och jag måste ärligt erkänna, att alla berättigade önskemål ha vi fått uppfyllda. Men naturligtvis har jag i största hemlighet en önskan även jag, och det är att vi få ännu en utryckningsbil, som vi då gärna vill ha utrustad med en vattentank.

Folkskoll. Hugo Svensson, Fridlefstad,
Björkeryd.

I Fridlefstad är folkskollärare Hugo Svensson brandchef, och denna kår uppsattes år 1942.

Vi arbetar dock under bekymmersamma förhållanden, säger magister Svensson, ty trots att vi har 2.500 invånare i socknen, kan jag inte driva upp tillräckligt med folk till brandkåren. Vi äro sålunda nu mig själv och vice brandchefen inberäknade fyra man. Och det är ju på tok för lite. Jag har faktiskt blivit tvungen inställa övningarna, för jag kommer ju ingenstans med 4 man. Utryckningsbil har vi med en 800 l/min spruta och 700 m slang och likaså övrig utrustning. Men personalfrågan ser jag mig inte i stånd lösa. Det är nämligen så, att när ungdomarna vid 14—15 år gått ut skolan, då söker dom sig till stan, där dom får bättre betalt, och då blir det bara äldre folk kvar. Och inte kan jag tvinga gamlingarna ut till övningar med slangkoppling eller begära att dom ska klättra i stegar.

(Här tillåter Red. sig den anmärkningen efter en promenad genom samhället med länsbrandinspektören, att fullt så renons på folk, syntes det dock ej vara i samhället. Förmodligen torde väl därför länsbrandinspektören med sin större auktoritet lyckas lösa problemet.)

I Lyckeby låg ett litet ruckel till

brandstationsskjul alldeles invid stora landsvägen, varigenom det med den livliga trafiken där, var synnerligen besvärligt vid utryckningarna. Brandchefen Bror Andersson, innehavare av ortens stora vulkaniseringsverkstad, syntes dock inte nämnvärt bekymrad häröver utan hade sin kår vältrimmad och kunnig, så att t o m länsbrandinspektören inte kunde underlåta "skryta" lite med kårens prestationer. Och så det bästa av allt — man har ett redan beviljat anslag på 95.000 kr. till byggandet av en ny och ändamålsenlig brandstation, som man även hade klar ritningarna till och tomt reserverad, vilket kanske kan förklara brandchefen Anderssons oberördhet inför den nuvarande "brandstationen".

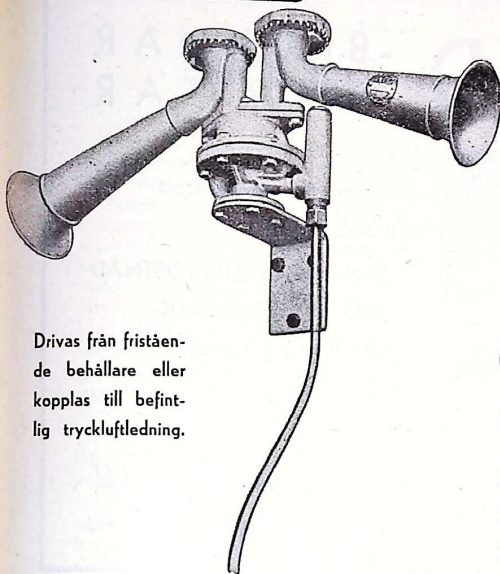
Kåren uppsattes 1909, som frivillig, men är fr o m 1 jan. i år helt kommunal och består av brandchef, 2 vice brandchefer, 1 brandmästare, 4 maskinister och 30 man i elitkåren och 20 man i reserv. Man har 2 utryckningsfordon och tre motorsprutor om 1.500, 1.000 och 500 l/min samt ett slangförråd om 2.500. När den nya brandstationen blir klar hoppas man få inköpa ännu en tredje utryckningsbil, som då skall bli en tankbil med en 1.000 l/min motorspruta. Största förtjänsten av kårens förmåliga utrustning tillkommer ordföranden i brandstyrelsen, köpman Hugo Jonsson samt nuvarande brandchefens fader och företrädare i ämbetet, framlidne fabriker Alfred Andersson.

Man är f n syselsatt med att utreda och planlägga ordnandet av vattentillgången inom utryckningsområdet, som sträcker sig i en omkrets av cirka 3 mil, på grund av den långsträckt bebyggelsen upp genom ådalen. Man behöver ett flertal branddammar, då man nu ofta tvingas lägga ut 1.000 m slang vid eldsvådorna, vilket onödigtvis försenar och försvårar släckningsarbetet. Dessutom finnes en möjlighet att få koppla på vattenledningsnätet från Karlskrona, och när man nått så långt, ja, då har inte en gång den ungdomlige och av alla tecken att döma energiske brandchefen Bror Andersson någon vidare önskan för dagen.

Ramdala-kåren uppsattes någon gång år 1940, och utrustningen består av en

TYFON är inregistrerat
varunamn. Tillverkas hos
KOCKUMS, MALMÖ.

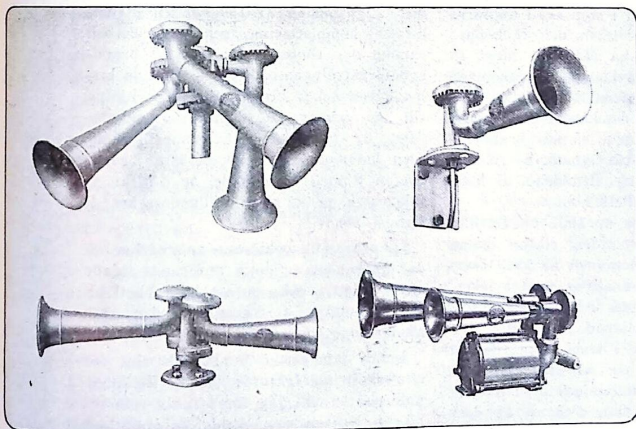

Drivas från fristående behållare eller kopplas till befintlig tryckluftledning.

TYFON

alarm- apparater

förener stor hörbarhet med ringa luftförbrukning. Fungera oberoende av elektr. ström.

för BRANDKÄRER
FABRIKER
RÄLSBUSSAR
MOTORVAGNAR
MOTORLOKOMOTIV

GRUNDAT 1840

KOCKUMS

MEKANISKA VERKSTADS AB · MALMÖ

BRAND - BRUNNAR - DAMMAR

*av monteringsfärdiga
delar ge:*

LÄG BYGGNADSKOSTNAD
KORT BYGGNADSTID
SÄKERHET I KVALITET

Tranemo Cementvaruaktiebolag

Adr.: Östra Tranemo

Tel.: Svenljunga 70150 (växel)

800 l/min motorspruta och 1.200 m slang. En ny brandstation i sten skall uppföras inom den närmaste tiden, och då hoppas brandchefen även ha fått allt klart så att kommunen avlönar brandmännen även under övningarna. I avvaktan härpå får det gå som det kan med övningarna, men blir det larm, så har brandchefen under alla omständigheter 8—10 man klara för utryckning. Brandchef är lantbrukare Henning Pettersson.

I Jämjö bildades år 1937 en frivillig kår, men man kom aldrig riktigt igång, utan först när kommunen år 1943 övertog kåren blev det allvar med i leken. Brandchef är diakon Axel Sjödel, som har 18 man inmönstrade i kåren.

En brandstation i tegel uppfördes år 1944, och man har en utryckningsbil, som man inköpte billigt och utrustade så gott det sig göra lät. Frågan är dock uppe om inköp av en modernare bil med motorspruta. Tolvhundra meter slang ingår i utrustningen, varav 500 m är alldeles ny för året. Två brandbrunnar finnas om respektive 27.000 och 10.000 liters innehåll.

Kommunen är dock njuigg ifråga om

anslag till kåren, och sålunda hade man ett årligt anslag av 150 kr. till utrustningens komplettering, men det ströks och samma öde rönt ett anslag till brandsyneförretningen, och för att kunna larma kåren måste brandchefens fru hjälpa till, då anslag för ändamålet saknas. "Det är bäst när det brinner", säger to m kommunalgubbarna, berättar brandchefen Sjödel skrattande, ty då får vi inkomster, så att vi kan tillgodose brandkårens behov.

(Länsbrandinspektörens anletsdrag under åhörandet av detta anförande talade sitt tydliga språk, om att "här skall bli andra bullar", fortfarande Red:s egen anmärkning.)

Innan jag sätter punkt och slut för min skildring från de leende Blekinge-nejderna så vill jag först tacka min utmärkte ciceron, den alltid lika glade och uppslagsrike brandchefen Axel Bergdahl, Karlskrona och min "hovchaufför", brandchefen i Lyckeby Bror Andersson, tack vare vars eleganta körning vi hann runt på den till buds stående tiden.

Allan Malmquist.

Tio-årsjubileum i Sörmland

Många var de tacksamhetens ord som på Södermanlands läns brandkårsförbunds tionde årsmöte på Stora Hotellet i Nyköping riktades till alla dem som ute i bygderna oförtrutet och oegennyttigt arbetat för och i länets brandkårer. Det är stora värden de under den gångna perioden räddat undan förhärjande eld. I särställning stod härvidlag Vrena brandkår, vilken hedrades med brandförsäkringsbolagens sällsynta förtjänstplakett för den utomordentliga släckningen vid tegelbruket i Vrena den 11 sept. i fjol. Landshövding Bo Hammarskjöld som varit förbundets ordförande allt sedan starten, erhöll brandförsäkringsbolagets utmärkelsetecken i guld.

Årsmötet, som samlat ett 150-tal deltagare, präglades främst av jubiléet. Förbundet har därmed lagt den första tioårsperioden bakom sig och i anledning härav gav sekreteraren, dir. Sven Malmberg, en kort historik över verksamheten. Ett föredrag hölls även av brandkonsulent M. Ejdervik, Katrineholm, varjämte lämnades en redogörelse för en nyligen företagna undersökning beträffande vattentillgången inom Stenkvista och Hölö socknar av ingenjör W. Granquist. Det aktuella sotningsproblemet på landsbygden rörde också uppmärksamhet och efter en livlig diskussion beslöts att göra en utredning om länets eventuella indelning i sotningsdistrikt.

Mötesförhandlingarna öppnades av landshövding Bo Hammarskjöld, som därvid hälsade mötesdeltagarna välkomna.

Därefter höll landshövdingen en parentation över förbundets avlidne v. ordförande greve Rutger Wachtmeister, vilken varit en av dess främsta krafter. Förbundet kommer alltid att stå i stor tacksamhetsskuld till honom, sade landshövdingen. Långe skall hans namn stå aktat bland sörmländska brandmän.

Sedan års- och revisionsberättelserna godkänts och ansvarsfrihet beviljats omvaldes till ordförande landshövding Ham-

Landshövding Bo Hammarskjöld.

marskjöld och till vice ordförande efter greve Rutger Wachtmeister nyvaldes kapten N. L. Arfwedson, Hedensö. Stadsingenjör D. Aronsson, Strängnäs, omvaldes som styrelseledamot och till ledamot efter kapten Arfwedson nyvaldes brandchef Nils Eriksson, Böcklinge, Öja-Västermo, med brandchef Herbert Andersson, Björkvik, som suppl. Till styrelsesuppleant efter professor Harry von Eckermann, Edeby, som av sagt sig, nyvaldes brandchef Einar Eriksson, Vagnhärad. Revisorerna, greve Hans von Rosen, Lindö, och folkskollärare Karl G. Næslund, Ludgo, omvaldes med brandchef G. Westlund, Vrena (nyvald), och sägverksägaren K. I. Lundqvist, Enstaberga (omvald), som suppl.

Vrena brandkår och förbundsordföranden hyllade.

Vrena brandkår hade mött upp med en hel deputation med sin brandchef hr G.

Bakterie - "sabotage" i cistern och slangar

Dansköfde, numera engelske statsmedborgaren Dr. Phil Aage Chr. Thaysen besökte för kort tid sedan Köpenhamn, varvid han i egenskap av världsberömd mikrobiolog intervjuades av pressen om sin verksamhet under kriget. Då innehållet i intervjun även berörde brandväsendet, följer en resumé här nedan.

Under kriget inträffade ett flertal explosioner i cisterner, där man förvarade olja och bensin, meddelade Dr. Thaysen. Till en början misstänkte man sabotage, men att det icke var människor utan bakterier som förorsakade olyckorna, blev jag klar över, då jag fick tillfälle att närmare se på en sprängd cistern, vilken innehållit

Westlund i spetsen. Kären hade nämligen tilldelats Brandförsäkringsbolagens utmärkelse tecken, tidigare endast utdelad tre gånger i landet.

— Det är synnerligen glädjande, sade landshövdingen när han överräckte hedersbevisningen, att en av våra kårer kunnat sköta sig så, att den befunnits värdig ett sådant tecken. Å sitt och kårens vägnar frambar brandchef G. Westlund ett tack.

Till sist riktade ordf. i Brandförsäkringsbolaget, greve Shering Wachtmeister, å Brandförsäkringsbolagets vägnar några ord till landshövding Bo Hammarskjöld. Bildandet av Södermanlands läns brandkårsförbund var en av dennes första åtgärder här i länet, och alltsedan hade han varit dess ordförande. Brandförsäkringsbolaget kände ett behov att på ett synbart sätt visa sin tacksamhet, sade tal., samt överlämnade därmed brandförsäkringsbolagets utmärkelse tecken i guld. Landshövdingen tackade, varefter han förklarade årsmötet avslutat.

Efter förhandlingarna bjöds deltagarna på middag av brandförsäkringsbolaget, som för övrigt nyligen under stor anslutning från länet firat sitt 100-års jubileum.

och fortfarande innehöll en mindre kvantitet fotogen. För att spola rören rena efter inpumpningen och för att med noggrannhet kunna mäta cisternens innehåll, även om denna försköt sig i jorden, hade man täckt cisternens botten med vatten. Dyligt förfaringssätt är ganska allmänt, men då man införde detta hade man icke tänkt på, att det i vatten finnas bakterier, som använda kolvätet i oljan och bensinen som energikälla. Under utbrytandet av kolvätet bildades dels etan och dels metan, och blandningen av dessa gaser med luft är som bekant starkt explosiv.

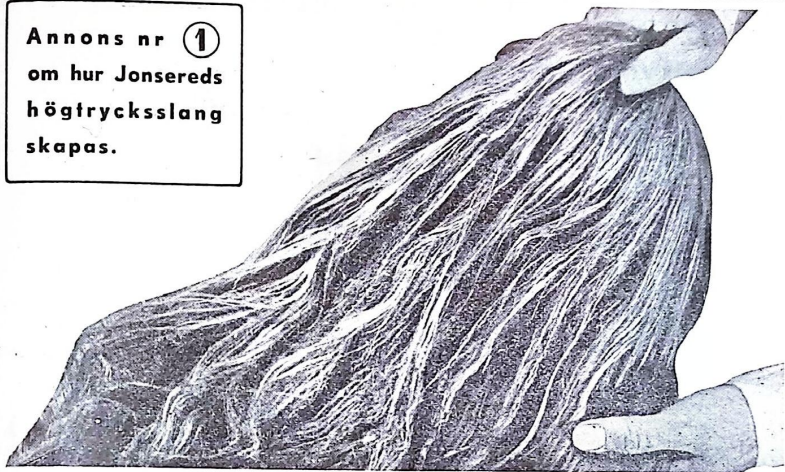
Ett annat exempel på skador av bakterier uppvisade brandslangar tillhörande Londons brandväsende. Det var till en början svårt att förklara, att ytan på slangerna ofta ruttnade. Normalt upphängdes slangarna för att torka, men under de stora bombangreppen mot staden lät detta sig icke göras. Slangarna, vilka äro gummerade, innehöllo alltid en del vatten. I detta funnos ett visst slags bakterier, vilka oxiderade det svavel, som slangarna genom vulkanisering kommit att innehålla, till tämligen stark svavelsyra. Då slangerna senare blev föremål för översyn, kom den i utvändigt beröring med svavelsyran, vilken genom frätning förorsakade hål på slangerna. Olägenheten därav kunde man emellertid eliminera genom att utfärda nya anvisningar för användandet av svavel vid vulkanisering av slangerna.

Rtz.

**Mössmärken
Gradbeteckningar
Armbindlar
Tjänsteålderstecken**

Aug. Holts Gulddragerifabriks A.-B.
Mäster Samuelsgatan 67 STOCKHOLM
Tel. 20 78 58 och 10 05 33

Annons nr ①
om hur Jonsereds
högtrycksslang
skapas.

Vilka linsorter lämpa sig bäst för brandslang?

Valet av råvara grundlägger slangens kvalitet

Hemligheten med Jonsereds-
slangens överlägsenhet ligger
i följande 5 faktorer:

- ① Vi utvälja den rätta rå-
varan.
- ② Vi spinna råvaran till garn
i eget spinneri.
- ③ Vi koka och specialbe-
handla garnet enligt en
metod, som vi äro en-
samma om.
- ④ Vi rundväva slangens
enligt moderna tillverknings-
principer.
- ⑤ Vi underkasta slangens en
fortlöpande, minutlös kon-
troll betr. täthet och håll-
fasthet mot sprängning.

Lin är ett av de smidigaste och starkaste spånadsämnena som
finnas och lämpar sig bäst för brandslang. Men det finns
många olika sorters lin och alla lämpa sig inte lika väl. Där-
för gäller det att utvälja de rätta linsorterna och för att kunna
göra detta fordras lång erfarenhet.

Valet av råvaran är självfallet grundläggande för de egen-
skaper, som den färdiga slangens besitter. **Den, som inte äger
kontrollen över råvaran, har heller ingen kontroll över
den färdiga slangens kvalitet.**

Vid Jonsered välja vi själva rätt råvara och bearbeta den
till garn. Därför är kvaliteten på Jonseredsslangen alltid lika
jämn och pålitlig.

När Ni kompletterar Ert slangförråd, begär då inte bara
brandslang, utan **Jonsereds brandslang**. Den är märkt med
2 blå ränder, kännetecknet för svensk högtrycksslang.

Jonsereds

där tradition förenas med modern teknik

JONSEREDS FABRIKERS AKTIEBOLAG • JONSERED
GRUNDAT 1833

AUKTORISERADE ÅTERFÖRSÄLJARE:
BRISSMANS BRANDREDSKAP, Halmstad

H. A. B. HENRIKSSONS BRANDREDSKAP, Stockholm - Göteborg - Malmö - Sundsvall
ODENIUS A.-B., Göteborg • A.-B. PUMPINDUSTRI, Göteborg - Stockholm - Malmö

Utryckningsflaggor för brandbilar och ambulanser

Av brandchefen Eric Ström, Uddevalla.

Särskild för brandbilar och ambulansbilar reserverad färg har länge varit ett önskemål. För brandbilar borde färgen givetvis vara röd och för ambulansbilar gärna vit, som är en snygg och ändamålsenlig färg för sådana bilar.

Bestämmelser härom — att särskild färg skall vara reserverad för dessa bilar och icke användas för andra — tycks dock vara svårt att få genomförda.

Sedan nu biltrafiken efter kriget börjat komma igång ordentligt, så har det visat sig, att bilarna, särskilt lastbilar, som tillhöra firmor och affärsföretag, i allt större utsträckning målas med den vanliga röda brandbilsfärgen.

Därigenom få firmorna säkerligen en rätt god gratisreklam, eftersom ingen färg så lätt faller i ögonen som den röda. Det är därför att förmoda, att med tiden ännu flera bilar skola målas röda och att situationen för brandkårernas del därigenom skall bliva ännu värre. För brandbilarna och ambulansbilarna finnas visserligen goda signalanordningar, som kunna varna trafikanterna, och under mörker är den röda lyktan framtill på bilarna ett utmärkt sätt att tydligt klargöra, att bilen är en utryckningsvagn och att föraren påkallar förkörsrätt. Vid dagsljus är det dock många gånger svårt att fort och tydligt kunna se, om bilen är en utryckningsvagn eller en vanlig rödmålad lastbil. Svårigheten är större, om brandbilarna äro inbyggda, eftersom besättningen på bilarna icke syns så väl och därigenom brandbilarna lättare kunna förväxlas med lastbilar, byggda såsom skåpbilar, bussar eller liknande vagnar.

För att få någon möjlighet att vid dagsljus lättare kunna klargöra, att det

gäller utryckningsvagnar vid brand eller olycksfall, kunde kanske bilarna förseas med särskilda flaggor, lika i hela landet. Gjorda försök ha visat, att mötande trafikanter på långt håll ha möjligheter att observera flaggorna och att de bättre respektera utryckningsfordonens förkörsrätt, om de äro försedda med sådana flaggor.

Flaggorna hava gjorts av tyg i storleken 30×50 cm och placerats en på vardera av främre stänkskärmarerna eller på annan lämplig plats framtill på bilarna.

Färgen på flaggorna för brandbilarna har gjorts röd men med en 3 cm bred vit bård runt omkring flaggorna, varigenom det röda fältet i dessa blir fullt tydligt även mot bakgrunden av bilarnas röda färg. Färgen på flaggorna för ambulansbilen, som är vitmålad, har gjorts vit men med en 5 cm bred röd bård runt omkring, varigenom det vita fältet i flaggorna blir lätt att observera även mot bakgrunden av bilarnas vita färg.

Då bilarna stå i utryckningsberedskap i garagen, äro flaggorna utvecklade från stängerna, vilket de också äro, om bilarna tagas i användning för utryckning till brand eller olycksfall. Om däremot ambulansen skall användas för sjuktransport eller en brandbil för någon ekonomikörning, så rullas flaggorna upp på stängerna och fästas med en gummi-snodd.

Larmskärmar.

I samhällen med borgarbrandkärer eller frivilliga brandkärer kan det vara svårt att få brandmännen tillräckligt bundna i tjänsten. De vilja helt naturligt

Fig. 1. Brandbil och ambulans med utryckningsflaggor.

ha frihet att röra sig i samhället utan permission. Vid sådana tillfällen kunna de icke uppfatta larmklockorna varken i hemmen eller på arbetsplatserna.

Tyfoner, särskilda signaler på luftskyddets larmaggregat och andra akustiska larmaggregat äro självfallet effektiva och måste komma till användning, om så erfordras, men på en del håll har man dragit sig för att alarmera på detta sätt, kanske beroende på att man icke önskar göra för stort väsen vid alarmeringen, som ofta kan gälla en obetydlig brand, då dock brandmännen måste inkallas.

På en del platser i samhällen äro brandmännen ibland samlade till rätt stort antal, exempelvis vid en folkpark, en fotbollsplan eller vid en badstrand under sommarsöndagarna. På sådana platser skulle brandmännen kunna alarmeras tyst men ändock effektivt med särskilda larmskärmar. Skärmarna, som kunna göras av rött tyg på ramar, exempelvis i storleken $1,2 \times 0,8$ meter, böra vara placerade på sådana lämpliga platser, där det finns tillgång till telefon såsom vid ett kafé vid en badplats o. s. v.

Då brandmännen skola inkallas, budas lämplig person i närheten av skärmens

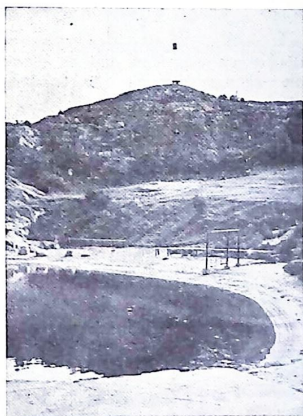

Fig. 2. Larmskärm uppsatt vid badplats. Skärmen är väl synlig på flera km avstånd.

förvaringsplats att hänga upp den på anvisad plats, som brandmännen i förväg känna till.

Härigenom skulle brandmännen kunna känna sig lugnare, då de vistas på dessa platser, och skyldigheten att kontrollera,

Fig. 3. Brandmursmärke vid sockeln av byggnad.

om skärmarna bli uppsatta, behöver icke vålla någon olägenhet, om de placeras fullt synligt och på överenskommet ställe.

Sådana skärmar eller flaggor kunde även användas för alarmering av reservbrandstyrkan i vissa fall. Under sådana förhållanden böra skärmarna eller flaggorna ha en annan färg än den, som

användes för alarmering av borgarbrandkår eller frivillig brandkår.

Brandmursmärken.

Enligt byggnadsstadgans 52 § 5 mom. skall brandmur i vissa fall dragas upp över yttertaket, såvida icke byggnadsnämnden efter brandchefens hörande medger, att i stället takets undersida förses med brandhårdig beklädnad.

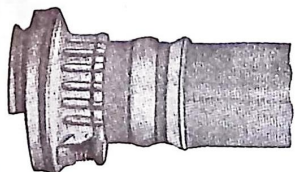
Om brandmurarna inne i en byggnad icke dragits upp över taket, kan det bli svårt för en eldsläckningsledare att bedöma och avgöra, var brandmurarna äro dragna genom byggnaden.

I sådana fall kan vid byggnadens uppförande särskilda brandmursmärken anbringas på utsidan av sockeln eller på annan lämplig plats vid den linje, där brandmurarna äro uppförda genom byggnaden.

Märke, som kan utföras i röd färg med vita bokstäver BM, behöver icke vara stort. En fyrkantig bricka med 7—8 cm sida bör vara tillräckligt.

Om erforderlig orientering icke skulle vara möjlig inne i byggnaden på grund av rök eller eld, kan man tack vare dessa märken utifrån lätt avgöra, var brandmurarna äro uppförda och säkrare bedöma spridningsrisken, var strålarna böra sättas in eller var taket bör huggas upp o. s. v.

Använd **Brissmans patentsökta monteringshylsa av aluminium**

vid montering av Edra brandslangar.

Den starkaste och bästa hittills använda monteringsmetod, provad upp till 70 kg. tryck pr kvcm., skyddar slangen för sönderslagning mot kopplingshalsen, går lätt och fort att utföra utan förkunskap, ingen nitning. Begär broschyr och prislista. Provapparat sändes kostnadsfritt. Vi äro auktoriserade försäljare för Jonsereds slangar och all slang som levereras av oss monteras med den nya hylsan.

BRISSMANS BRANDREDSKAP — HALMSTAD

Inuch. f. Brandmästare F. Brissman — Norra Vägen 31 — Tel. 3333

Ett *all round* andningskydd

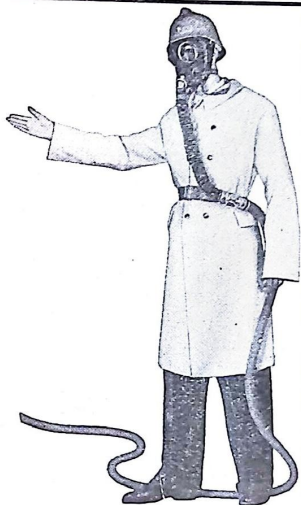

friskluftmask

Vid vissa bränder med svår rökutveckling måste tyngre gasskydd användas. En syrgasmask kan emellertid ställa sig onödigt dyrbar. Då är Auer friskluftmask det rätta

andningskyddet. Den gör bäraren oberoende av den omgivande luften — andningsduglig luft tillföres genom en slang, vars yttre ände befinner sig i friska luften — är lätt att bära och hindrar ej arbetet.

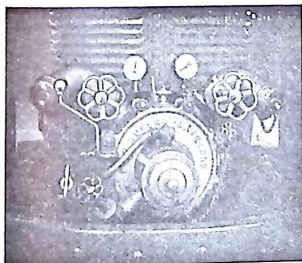
Auer friskluftmask kan med fördel ersätta koloxid- och syrgasmasker vid ett flertal arbeten inom brand- och gasskyddet. Den blir dessutom i längden billigare genom att den praktiskt taget saknar detaljer, som förbrukas. Begär offert och närmare upplysningar!

BIRGER CARLSSON & Co. A-B

KAPTENSGATAN 6 - STOCKHOLM - TELEFON 67 91 30 (VÄXEL)

Frontmonterade pumpar

från 1000 till 2000 m/lit.

Med avgasevakivering, oljekylning och synkr. koppling till motorn.

WILH. RUBERG - LÅNGBRO

Tel. Kristianstad 174 och 178

Den tekniska tjänsten - materialvården

De byggnader och den tekniska materiel, såsom motorsprutor, slang, brandtelegrafanläggning med ledningsnät m. m., som tillhör varje modernt utrustad brandkår representera stora värden. För dessa värden är brandstyrelsen genom brandchefen ansvarig och det åligger denne, att svara för att samtlig materiel vårdas och hålls i gott skick. Dåligt underhåll av utrustningen medför en snabb förslitning och värdeminskning och medför ökade utgifter för samhället i samband med behövlig nyanskaffning. Då det i en del fall torde brista i vad det gäller underhåll och skötsel av anläggningar för brandalarmering, kommer i det följande en del synpunkter att framföras, som måhända kunna vara av värde när det gäller att åstadkomma förbättringar härvidlag. Härvid har författaren utgått från, att kostnaden för en anläggning för brandalarmering utgör en rätt väsentlig del av den fasta kostnaden för en väl utrustad brandkår och att det således är synnerligen motiverat, att även denna materiel blir väl skött, allra helst som den utgör en av de viktigaste länkarna i den kedja av olika utrustningar, som krävs för ett slagkraftigt brandförsvar.

För alla reparations- och underhållsarbeten fordras personal och detta gäller även vad beträffar skötsel av en brandtelegrafanläggning. Underhållet av en brandalarmanläggning fordrar som regel arbete utom brandstationen, vilket gör att den härför avdelade personalstyrkan, som regel ej lika snart som den hemmavarande kan deltaga vid utryckningarna.

På grund av den begränsade tillgången på personal ställas brandcheferna många gånger inför svårigheter när det gäller att avdela tillräckligt antal lämplig personal för utomhusarbetenas effektiva bedrivande. Om personalen dessutom skall tillämpa de arbetstider, som äro vanliga inom brandstationen, blir den effektiva

arbetstiden för utomhusarbetena söndersplittrad. Därför bör om möjligt ordnas på sådant sätt, att för den för brandtelegrafanläggningens utomhusarbeten avdelade personalen införes sådan arbetstid och sådan fördelning av raster, att arbetena kunna bedrivas på ett rationellare sätt än vad som många gånger för närvarande är fallet. En sådan omläggning av arbetstiden torde utan alltför stora svårigheter kunna ske.

Ett viktigt villkor, när det gäller arbete av vad slag det vara må är, att den personal, som avdelas för arbetet är fullt lämplig. Arbetaren skall vara noggrann, omdömesgill och intresserad av arbetet för att goda resultat skall kunna uppnås, dessutom fordras en viss teknisk och praktisk underbyggnad och fallenhet för det elektriska facket.

Vid utväljandet av lämplig personal är det numera betydligt lättare än tidigare att få tag i personal med erfarenhet och kunskaper samt teoretisk underbyggnad, och anledningen härtill ligger i den allt mera utbredda önskan hos individerna att studera antingen per korrespondens eller genom särskilda kurser.

Det finnes numera specialkurser för olika verksamhetsområden och för ett så pass speciellt ämne som brandalarm har L. M. ERICSSONS Försäljningsaktiebolag sedan några år tillbaka igångsatt regelbundna kurser för brandkårspersonal för att sätta dem in i de speciella problem som sammanhöra med dessa anläggningar.

Ett annat viktigt krav, som måste uppfyllas för att skötseln och underhållet av anläggningen skall bli den bästa är, att lämpliga arbetsverktyg och mätinstrument av olika slag och i tillräckligt antal stå till förfogande.

Att utföra arbeten med dåliga och otjänliga verktyg skapar ingen arbetslust och kan göra den för övrigt för sin sak mest intresserade ohägad för sin ar-

betsuppgift. Har han dessutom inga eller bristfälliga mätinstrument till sitt förfogande arbetar han många gånger fullkomligt i blindo.

En uppsättning lämpliga verktyg samt mätinstrument kostar visserligen pengar, men det är missriktad sparsamhet, att ej bevilja erforderligt anslag härför. Även om personalen ej själva göra ledningen uppmärksammade på bristen av verktyg och mätinstrument bör det vara i vederbörande chefs intresse, att om han observerar brister på detta område, gå i författning om anskaffning av nödvändiga verktyg och instrument.

För att underlätta felsökning och för att kunna verkställa provningar och justeringar är det nödvändigt både med en isolationsprovare (megger), ohmmeter samt voltmeter kombinerad med ampèremeter och utförd för olika mätområden. Ovan nämnda mätinstrument äro relativt dyra och voro under kriget praktiskt taget omöjliga att anskaffa. De börja emellertid åter att finnas i marknaden.

Det bör vara brandchefens skyldighet, att han av sin brandstyrelse begär anslag för anskaffning under framhållande av de vådor för anläggningens bestånd och goda funktion, som kan uppstå därigenom, att sådan utrustning saknas. Att använda de många gånger små anslag som vanligen brukas beviljas för underhåll av anläggningen, även för engångsanskaffning av nu nämnda verktyg och materiel, är ej riktigt.

Vid större och medelstora brandkårer, där flera underbefäl finnas, är det lämpligt att någon av dessa får vara ansvarig inför brandchefen för de arbeten, som avse underhåll och utvidgningar av brandalarmeringsanläggningen. Det är ej alltid säkert, att en i och för sig duktig brandman eller montör har möjlighet att se problemen i stort. Det är av särskild nödvändighet vid utvidgningar av anläggningen och planering på lång sikt, att sådana arbeten planläggas på ett sätt som gör det möjligt att underlätta genomförandet av senare kommande utvidgningsarbeten. Är brandkåren av den storleksordningen, att särskild personal

är avdelad för att sköta den elektriska utrustningen inom stationen och annan personal för att sköta linjerna, är det än mera nödvändigt med en för dessa arbeten gemensam chef, som kan planlägga och leda arbetet, så att en god samordning sker.

Brandskåp och andra i en anläggning ingående apparater måste med jämna mellanrum hemtagas för översyn, reparation och rengöring. För att möjliggöra ett gott resultat vid reparation och översyn av anläggningens apparater är det nödvändigt med lämpliga arbetslokaler för personalen. Lokalen bör vara ordnad med hänsyn till, att det många gånger är finmekaniska arbeten som skola utföras, vilket gör, att även god belysning måste finnas. Arbetslokalen skall vara lämpligt inredd och får ej samtidigt vara något slags förrådsutrymme för all den materiel, som erfordras för underhållet såsom reservbrandskåp, brandtelegraftråd, skorstensjärn, isolatorer m. m. För sådant skrymmande materiel bör om möjligt ett lämpligt förråd anordnas. De reparationsutrymmen, som vid många brandkårer stå till förfogande brukar i allmänhet vara så snävt tilltagna, att arbetsplatsen blir otillräcklig samtidigt som det blir svårt att hålla snyggt och i ordning. Även om det för ögonblicket på grund av allmän trångboddhet ej går att ordna med bättre lokalförhållanden så får i varje fall ej detta bortglömmas, när stationen skall om- eller nybyggas. När så skall ske, lät då lämpligen den för brandalarmeringen ansvarige få lämna sina synpunkter på önskvärda utrymmen och försök i den mån hans förslag kan anses berättigade få dessa genomförda, då det i det långa loppet kommer att löna sig.

Vid varje brandkår, där en brandalarmeringsanläggning finnes, bör en karta över staden i stort format iordningställas, vilken uppsättes på väggen och där brandskåp och brandskåpslinjer samt ledningar för klockslingor ordentligt utmärkas. För markering av brandskåp och fästen samt övriga apparater är det lämpligt att använda nålar eller häft-

TEKNISKA NYHETER

De utländska facktidskrifterna kunna nu åter erhållas i Sverige och de ha en hel del intressant att bjuda på. Här nedan redogöres i korthet för några ur svensk synpunkt intressanta nyheter på det tekniska området. (Uppgifterna hämtade ur "Fire Engeneering".)

30 meters sughöjd!

Vid en motorspruta är den största praktiskt användbara sughöjden som bekant omkring sju meter. Detta förhål-

lande vållar ibland svårigheter vid eldsläckning, t. ex. då en å med otillgängliga stränder endast kan nås från en bro, som är högre än den sughöjd, som sprutan tillåter, eller då den enda vattentillgången utgöres av en djup brunn. Man är också bunden av sugslangarnas längd, vanligen åtta meter, och måste således alltid komma relativt nära vattentaget, vilket särskilt hindrar de fast monterade pumparnas användning.

Om man disponerar en brandbil med

stift med olkfärgade huvuden och ledningssträckningarna markeras med sytråd eller liknande. En sådan karta är utomordentligt bra att ha, då man därigenom har möjlighet att vid alla omändringar och utvidgningar av anläggningen kunna komplettera kartans uppgifter, och får bättre överblick över anläggningen. Detta medför i sin tur, att blivande ändringar och utvidgningar lättare kunna bedömas före arbetets igångsättande.

På lämplig plats bör även finnas uppklistrad på kartong samtliga för anläggningen gällande princip- och förbindningsschemor både för centralapparaturrustningen och brandskåp. Om de uppklistrade ritningskopierna bstrykas med Zaponlack kan man handskas med dem lättare utan att de bliva nedsolkade och smutsiga. Leverantören av en anläggning skall alltid kunna lämna erforderliga ritningar och schemor, när framställning därom göres.

För brandskåpen bör ett ordentligt kortregister iordningställas, där brandskåpstyp och övriga data om brandskåpen noteras, samt de tidpunkter vid vilka skåpen varit hemtagna för reparation, översyn och målning. Skåpen böra åt-

minstone en gång om året rentvättas på sina respektive platser.

Man måste göra klart för sig, att vad som eftersättes vid underhållet, vid senare tillfälle kan komma surt efter, om anläggningen så småningom får förfalla och en storrenovering behöver utföras för vilket extra personal måste anskaffas och som kan medföra stora extrakostnader både av arbetslöner och materielanskaffning.

Som varnande exempel kan nämnas en brandalarmanläggning i en mellansvensk stad, vilken anläggning nyinstallerades omkring 1930 men som på grund av höggradig vanskötsel endast efter 5—6 års drift fick påkostas en mycket omfattande och dyrbar reparation för att bli i normalt skick och detta på grund dels av, att underhåll och skötsel helt från första stund totalt eftersatts samt dels att helt oerfaren personal fått handskats med densamma.

Ovanstående exempel är lyckligtvis mycket enastående men det bör dock ej underlåtas att framhållas i detta sammanhang, då det visar vart en missriktad sparsamhet kan medföra för resultat.

G. Bergh.

tillräckligt stor vattentank kan man emellertid kringgå ovannämnda hinder på ett mycket elegant sätt. Man placerar nämligen under vattenytan en anordning, som av amerikanerna kallas "suction booster", vilket i översättning skulle betyda "en som hjälper till". Anordningen utgöres av en pump, som till en början drives med vatten från tanken och vilken, sedan pumpningen kommit igång, hålles i arbete genom att en del av det vatten, som den vanliga brandpumpen levererar, får gå tillbaka ned till hjälpumpen och sedan återkommer i sugledningen eller tillloppsledningen, som den rättare bör kallas, eftersom någon sugning inte förekommer. Fig. 1 visar schematiskt hur

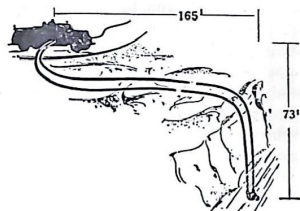

Fig. 1. Skiss visande en "suction booster" i arbete.

det hela går till. De båda pumparna förbindas med två vanliga 2 1/2" slangledningar, vilka dock för nedbringande av friktionsförlusterna böra vara gummerade. Om gummerad slang inte finnes tillgänglig kan man i stället dubblera den ledning, som leder från hjälpumpens uttag till brandpumpens sugintag, ty här blir det ju fråga om relativt stora vattenmängder.

Två typer av "suction booster" finnas. Den ena utgöres av en turbindriven centrifugalpump, fig. 2, och den andra är en vanlig ejektor, fig. 3, liknande den som användes som evakueringspump på motorsprutor men givetvis betydligt större och arbetande med vatten i stället för gas. Den förra saluföres under namnet "Hi-lift suction booster" medan den senare kallas "Accel-o-rate jet pump booster".

Eftersom i båda fallen omkring hälften av det vatten, som brandpumpen leve-

Fig. 2. Hi-lift suction booster.

rerar, hela tiden går runt på "sugsidan" bör den använda pumpen vara ganska stor om tillräckligt med vatten för eldsläckning skall erhållas. Tryckledningens längd inverkar givetvis också på resultatet.

Båda typerna ha ungefär samma prestanda. De uppgivas sålunda kunna arbeta med en nivåskillnad av trettio meter eller ett horisontellt avstånd av nittio meter. Som ett exempel på kombination

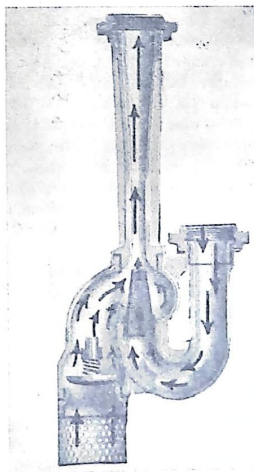

Fig. 3. Accel-o-rate jet pump booster. Sektion.

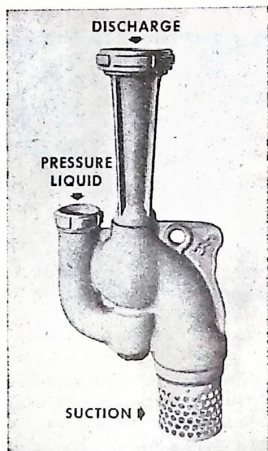

Fig. 4. Accel-o-rate-ejektorn är utförd i lättmetall och väger endast omkr. 10 kg.

av vertikalt och horisontellt avstånd uppgives att man vid ett tillfälle hade 22 meters nivåskillnad och därefter 50 meters avstånd till pumpen, som då levererade 800 minutiliter vatten för eldsläckning. Pumpen motsvarade i storlek ungefär en svensk 2000-liters pump. Vid 17 meters sughöjd och inget horisontalavstånd gav samma pump 1000 minutiliter vatten vid ett tryck av 11 kg/cm². Brandbilens tank måste vara så stor, att vattnet räcker till att fylla slangarna som förbinda de båda pumparna, vartill kommer en viss mängd vatten, som går åt för själva starten. En tank om 900 l. uppges täcka alla tänkbara kombinationer.

"Hi-lift" kostar ungefär 600 kronor och "Accel-o-rate" torde vara billigare. Den senare har dessutom den fördelen, att inga rörliga delar finnas. Ansträngningar göras nu för att till Sverige få över de båda typerna för jämförande försök. Brandbilar med vattentank och frontpump är ju stadda på stark frammarsch hos oss, varför de nämnda konstruktionerna, om de hålla vad de lova, böra kunna komma till stor användning, särskilt i Norrland med dess branta och svårtillgängliga älvstränder.

Vattendimma.

Vattendimman har ju låtit tala mycket om sig som eldsläckningsmedel på senaste tiden och det första aggregatet har nu kommit till Sverige. Det är Kungl. Marinförvaltningen, som inköpt en högtryckspump med tillhörande strålrör av märket "Hardie". Aggregatet utgöres av en trestegs kolvpump som levererar 135 l/min vid ett tryck av ungefär 60 kg/cm². Varvtalet är så lågt som 118 varv per minut varvid kräves en effekt av 25 hkr. Strålröret är utformat som en pistol med två tryckpunkter och reaktionstrycket är förvånansvärt litet, varför en man mycket behändigt manövrerar strålen.

Vid de försök, som hittills utförts har mycket god släckningseffekt erhållits vid brand i tunga oljor, såsom transformatorolja och pannbrännolja, medan däremot bensin icke alls synes kunna släckas med vattendimma utan i stället kastas omkring, varvid branden ofta förvärras. Då ett allmänt övergående till användande av vattendimma i stället för skum skulle föra med sig stora kostnader för brandkärarna — våra vanliga motorsprutor och ogummerad slang kunna ju icke användas om man liksom amerikanska vattendimma avser vatten, som "atomiserats" vid ett munstycksstryck av minst 40 kg/cm² — bör man säkerligen tänka sig för innan ett sådant steg tages, och planer föreligga också att i samarbete mellan Statens Brandinspektion, Marinförvaltningen och Vattenfallsstyrelsen anordna jämförande försök mellan vattendimma enligt den amerikanska metoden och svenska munstyckskonstruktioner, som arbeta med lägre, men dock förhållandevis kraftiga munstycksstryck. Man måste också taga hänsyn till att skummet, trots de längre släckningstider, som där äro nödvändiga, har den stora fördelen att det kan användas både mot bensin och tyngre oljor.

Vad gäller släckning i fibrösa ämnen synes man icke ens i Amerika kunna peka på några mera revolutionerande resultat av vattendimman jämförd med de gängse släckningsmedlen. Ingenting bör dock lämnas oprövat, och det vore därför synnerligen önskvärt att försök även

Patrulltävling för brandmän

Av brandchefen Pelle Öhman, Sollefteå.

Inom Sollefteå anordnades den 9/8 patrulltävling för stadens borgarbrandmän. Tävligen bestod i löpning 1600 m, varunder brandmännen hade att fullgöra vissa uppgifter.

Ändamålet med denna tävling var — förutom det rena nöje, det beredde brandmännen att tävla — att höja brandmännens kondition samt öka deras färdigheter i rent brandkärstekniska färdigheter.

Sedan sammanslagning mellan staden och socknen skedde 1945 har Sollefteå nu ett mycket vidsträckt släckningsområde. Hjälp får dessutom ofta lämnas till grannkommuner. Bebyggelsen är huvudsakligen utbredd utefter Ångermanälvens dalgång, som här har mycket branta stränder, de s. k. niporna. Dessa äro som regel omkring 40—50 m höga. Älven utgör förutom stadens vattenledning nästan den enda vattentillgången för eldsläckning.

Själva staden har likaledes en långsträckt utbredning utefter älven. Följden härav är, att många av brandmännen ha relativt lång väg till brandstationen vid

på detta område kunde komma till utförande hos oss.

Den omnämnda högtryckspumpen är ganska tung och klumpig och synes på grund av det låga varvtalet vara svår att applicera på en brandbil. Emellertid finnas dylika pumpar även utförda som centrifugalpumpar t. ex. en av firman Darley i Chicago tillverkad tvåstegs pump som lämnar 900 minutliter vid 20 kg:s tryck, 570 liter vid 40 kg och 115 liter vid 70 kg, således avsevärt större vattenmängder än kolypumpen. Den svenska representanten för firman har beställt en dylik pump, som väntas till Sverige om några månader.

K. E. Nilsson.

utryckning. Detta i förening med eventuell slangdragnig i niporna gör, att ett larm kan vara ganska krävande.

Brandmännen uppmanades redan tidigt i våras att lägga sig i träning, och detta hörsammades av de flesta, varför tävlingen blev en naturlig följd av denna träning. Brandkårsföreningen var helt och fullt med på förslaget och lämnade den erforderliga hjälpen för organiserandet och genomförandet av tävlingen.

Föreningen kallades till möte, och på detta utögs kontrollanter och funktionärer samt verkställdes lottnig bland de övriga. Varje patrull bestod av tre brandmän. Brandchefen och vice brandchefen blevo också inlottade — brandmästaren hade semester. På detta sätt fick man ihop 8 patruller.

Tävlingsdagen fastställdes, och en kväll dessförinnan samlades tävlande och funktionärer på banan för genomgång. Därvid fördelades också anordnandet av alla arrangemang och frågor fick framställas angående tävlingen.

I löpningen, som skedde på en kuperad terrängbana, voro följande moment inlagda:

Efter 300 m skulle brandmateriel hämtas från parkerad brandbil och en slanglängd utläggas från brandpost. Patrullen fick fortsätta, när det tre m höga planket foreerats. Vid uppgången på planket stodo skarvstegar utsatta. Nedgången skedde genom hopp. Vid 600 m från starten var åter en kontroll med slangutläggning. Här ingick även grenrör. Däremot skulle vatten ej påsläppas, utan patrullchefen fick på eget ansvar starta från kontrollen. Han riskerade givetvis prickbelastning för dåligt arbete. 1100 m från starten hade brandmännen att med luftskyddspump tömma en 12 liters vattenhink. Endast 2 tum vatten fick vara kvar på botten. Sista kontrollen utgjor-

des av ett hinder 1200 m från start: först hopp över ribba på höjden 1,20, sedan balansgång på en 1,5 m hög bom av 5 m längd och sist kryppning under ribba på 30 cm höjd från marken. Härifrån var det att friska på in i mål.

Följande regler gällde för tävlingen:

1. Patrullerna bestå av tre man. Sammansättningen bestämmes genom lottning.

2. Patrullerna ha att löpa viss schnitzlad bana, utefter vilken kontroller finnas inlagda, där föreskrivna uppgifter skola utföras.

3. Segrare är den patrull, som genomfört tävlingen med minsta antalet prickar.

4. Prickbelastning sker enl. följande:

a) Bästa tid = 0 prickar. För varje sekund längre löptid erhålles en prick.

b) För koppling, som ej gått i lös erhålles 10 prickar,

c) För ej öppnad eller stängd kran erhålles 10 prickar,

d) För felvänt grenrör erhålles 25 prickar,

e) vid vattenpumpning skall hinken tömmas till undre strecket. Kvarlämnas vatten därutöver erhålles 10 prickar för vatten upp till varje högre beläget streck i hinken.

5. Hindergård skall passeras reglementsenligt. Vid misslyckade försök göres momentet, som misslyckats, om.

6. Tid tages från start tills siste man kommit i mål.

7. Patrull får efter fritt val organisera sitt arbete vid kontroll, dock med iakttagande av följande:

a) ingen får lämna kontroll förrän patrullens uppgift är löst (undantag härifrån är passerande av plank kring idrottsplats),

b) vid vattenpumpning skall varje man själv pumpa ur sin hink utan hjälp av kamrat,

c) vid hindergård får hjälp (t. ex. stöd vid balansgång) lämnas av kamrat, som själv befinner sig på hindret (så-dant stöd får ej lämnas av brandman, som står på marken).

8. Om patrull på banan ej utför givna uppgifter eller följer rätt väg, kan den diskvalificeras.

Som framgår av tävlingsbestämmelserna hade tiden rätt stor betydelse. Detta var också avsiktligt. Men dessutom tvingades brandmännen att noga tänka igenom sina uppgifter vid slangutläggningen. Denna utfördes också mycket väl, vilket bevisas av det förhållandet, att samtliga patruller voro prickfria vid lösandet av uppgifterna under löpningen.

Enbart detta kan enligt mitt förmenande motivera tävlingen. Här fick man nu bevis på att 8 st. patruller från kåren på mycket kort tid sammanlagt koplade och lade ut 16 slangledningar från brandpost.

Som en jämförelse kan nämnas, att snabbaste tiden före tävlingen var 7 min. Det gällde då enbart löpning. Den seg-rande patrullen hade på tävlingen tiden 11,08 min. På 4 min. och 8 sek. hade de således lagt ut två slangledningar, tömt en 12 liters hink med luftskydds-

Knappar-, Möss- & Medlems- märken

för Svenska Brandkårens Riksförbund

C. C. Sporrong & C:o

Kungsgatan 17, Stockholm 7 Tel. Namnanrop »SPORRONG & C:o»

pump och passerat två hinder. Av dessa var planket kring idrottsplatsen enligt så gott som samstämmiga yttranden mycket kraftödande och balansgången i slutet av banan svår, då konditionen började att tryta. Tidsskillnaden mellan segrande patrull och den sista patrullen var 1 min 20 sek, och dock var det långt ifrån bara ungdom, som löpte. I patrullen, som placerade sig som nr 3 var åldern 46, 40 och 40 år. Denna patrull hade tiden 11 min 20 sek.

Tävlingen hade givits publicitet i pressen, och en talrik publik hade infunnit sig utefter banan. Prisutdelningen för rättades av länsbrandinspektören V. Tell, som välvilligt ställde sig till förfogande. Detta tillsammans gav tävlingen en större glans och bidrog att hos deltagarna höja intresset för och skärpa minnet av densamma. Som första pris utdelades en silverplakett, varpå brandkårsföreningens märke fastlötts. Detta pris gäller nu som mästerskapstecken inom kåren.

En brandkärstävling bör ej vara självändamål, utan bör tjäna brandväsendets intressen. Man kan vara förvissad om, att med aldrig så intensiv utbildning hade man ej på så kort tid erhållit samma utbildningsresultat på så kort tidsenhet. Låt vara att uppgifterna voro lätta. De voro dock för en brandkår väsentliga och kunna givetvis en annan gång varieras. Tävlingsidén är, rätt utnyttjad, en utmärkt utbildare.

Att tävlingen så här ingående beskri-

vi's kanske tröttrar många läsare, men det har sin orsak däri, att jag varmt vill rekommendera den till andra kårer. Jag har härmed velat ge några impulser till de brandbefäl, som äro intresserade för denna form av utbildning.

I första hand vill jag vända mig till borgarbrandkårer, vars brandmän i sitt yrke som regel ej ha några tillfällen att direkt öka sin kondition. Annat är det med yrkesbrandmannen, som ofta direkt har tid anslagen till konditionsträning. Borgarbrandmannen har däremot ofta ett relativt stillastående arbete på en verkstad eller dylikt, ty man vill ju helst, att de skola vara anträffbara på samma ställe hela arbetsdagen. Enligt moderna begrepp ökar man ej sin kondition endast genom att man arbetar regelbundet och t. o. m. ganska hårt i sitt dagliga jobb, utan först och främst genom att utföra en arbetsprestation så hårt som krafterna medger. Först då måste hjärtat och lungorna vänja sig vid ökat arbete. Som regel är det dessa organ, som strejkar, när påfrestningen blir för stor. Bästa sättet att få dem med på noterna är att lägga sig i löpträning. Man börjar så vackert och tillryggalägger vissa sträckor av banan gående. Snart finner man, att man utan nämnvärd ansträngning springer hela vägen, och till sist går det så långt, att man har verkligen svårt att avstå från träningsturen två—tre gånger i veckan.

BRISSMANS LÄTTMETALLS- HJÄLMAR

en succé inom hjälmtillverknigen
Över 10,000 hjälmar sålda sedan i
april 1938.

Egen tillverkning, lagligen skyddad. Godkänd av Riksförbundets Arbetarkommision

Köp ej några hjälmar utan att först se på våra hjälmar, de sändas kostnadsfritt till påseende.

Synnerligen lämpliga för Frivilliga- och Industribrandkårer då de varken rosta eller krympa
All övrig brandmateriel av bästa kvalitet till lägsta priser.

BRISSMANS BRANDREDSKAP.

Inneh. f. Brandmästare F. BRISSMAN.

Halmstad.

Auktoriserad försäljare för JONSEREDS slangar.

Om man läser tidningen så, . . .

På industrihåll har man numera fullt klart för sig betydelsen av ett ordnat brandskydd. Man bygger sålunda i stor utsträckning i brandsäkra betongkonstruktioner, man sätter in branddörrar försedda med automatisk stängningsanordning, man installerar sprinklers, man anställer nattvakter, som gå runt och besiktiga anläggningarna på bestämda tider, allt under kontroll av klockor. Med andra ord, man har gjort allt för att skydda sig för den Röde Hanens lömska angrepp.

Men, så står det i tidningarna:

"Det hade börjat brinna i träull, som för tillfället placerats intill en kupolugn i vårt gjuteri. Tack vare brandkårens snabba ingripande blevo skadorna obetydliga..."

"Ett allvarligt eldsvådettillbud inträffade på lördagskvällen i en förpackningssal. Nattvakten hade tidigare på kvällen passerat igenom utan att märka någonting ovanligt. Det brann friskt vid brandkårens ankomst, men tack vare det snabba larmet blevo skadorna förhållandevis obetydliga..."

"Brand uppstod, förmodligen genom självantändning, i en del rekvisita på vinden till Dramatiska teatern i Stockholm. På grund av brandkårens snabba tillkallande blevo dock skadorna ytterst obetydliga..."

Men, lika ofta står det:

"På grund av att elden upptäcktes på ett så sent stadium kunde brandkåren intet uträtta, utan anläggningen brann ner i grunden. Fabriken torde inte komma att återuppbyggas..."

"En ny miljonbrand inträffade natten till i dag i X-by sågverk. Med explosionsartad fart spred sig elden till den intilliggande brüdgården etc. Elden började i pannrummet, där den av allt att döma pyrt länge, innan lågorna slog ut. Skadorna beräknas till cirka 2,5 milj. kr. och de cirka 500 arbetarna få nu räkna med en längre tids arbetslöshet..."

Man beräknar att det för närvaran-

de brinner för cirka 1.500 kr. om dagen enbart i Skåne, varvid anledningen är "barns oförsiktiga lek med tändstickor". Detta kan inte få opåtalat fortsätta, utan nya krafttag måste tagas. Vi återgå till de förstnämnda tidningsnotiserna, av vilka det framgår att man snabbt alarmerat brandkåren. Hur har då detta gått till? Jo, i samtliga fall hade man automatisk brandalarm installerad, och denna anläggning är så känslig, att den larmar innan någon människa varslat elden. För att taga exemplet på Dramatiska teatern, så visste ingen på teatern om att det brann, när brandkåren dök upp. Men den automatiska brandalarmen visade vägen, och teatern räddades. Detsamma gäller på otaliga platser, och man kan inte underlåta göra sig den frågan, om det inte skulle löna sig att i allt större utsträckning begagna sig av automatisk brandalarm?

Beträffande barns lek med tändstickor, så kanske man utan att på minsta sättet vilja falla vännen "Götrik" i ämbetet, kan få instämna i uppmaningen till föräldrar och lärare att på allt sätt ha sin uppmärksamhet inriktad på detta problem.

De skydda sig själva och sin egendom genom att skydda sina barn!

Ja, ovanstående är en följd av att i sommarvärmen läsa tidningarna och så börja fundera smått...

Allan.

UTNÄMNINGAR

Till brandchef i Nyköping har utnämnts vice brandchefen i Uppsala K. O. Pettersson.

Till brandchef i Falun har utnämnts vice brandchefen i Halmstad Tage Gussing.

Till vice brandchef i Uppsala har utnämnts brandmästare Erik Kylberg, Uppsala,

Brandkärstävlingarna i Uppsala

Lördagen den 31 augusti hölls RM i orientering för Sveriges brandmän med Uppsala Brandkärs Idrottsklubb som arrangör.

Samling skedde fredagen den 30 på eftermiddagen, då brandchef F. Renström hälsade deltagarna välkomna till Uppsala. Därefter embarkerades två bussar för en sight-seeing-tur. Färdens mål var Gamla Uppsala, där kantor S. Carlsson på ett trevligt och intressant sätt demonstrerade det gamla templet och högarna. Som avslutning intogs kaffe med dopp på Mattgården, där även Svenska Stadsbrandkäreernas Idrottsförbund avhöll sitt årsmöte. Inom parentes kan nämnas att Stockholms Brandkärs Idrottsklubb fick i uppdrag att arrangera nordiska mästerskap i allmän idrott 1947.

Lördag morgon kl 0800 avgick tre bussar från brandstationen med ett 80-tal deltagare. Det gissades friskt på olika tävlingsområden. Tävlingsledaren, Uppsala Idrottsförenings allt i allo, Ingvar Ottosson, dirigerade bussarna nordväst ut mot Hebytrakten. Efter cirka 4 mils färd

gjordes halt vid Vansjön. Här hade UIF:s stronga banläggare strängt två banor på 10,8 resp. 8,3 km. Det visade sig, att de voro svåra i överkant. På de mest svårforcerade markerna var det besvärligt att klara den rena kompassgång, de tävlande då och då tvingades till och det missades också väldeliga på alla kontroller. Ingen av deltagarna lyckades perfekt, vilket också framgår av tiderna i prislistan. Det var med andra ord en värdig mästerskapsbana. Det var inte endast att basa på utan det gällde även att på ett lugnt och säkert sätt ta kontrollerna, som alla voro klara och tydliga.

Av resultatlistan kanske det verkar som om Uppsalakårens representanter haft hemmamarker. Det är emellertid minst 10 år sedan en tävling gick i detta terrängavsnitt. Förklaringen till Uppsalas överlägsenhet torde nog i stället vara, att kåren förfogar över ett säkert orienteringsgång.

Efter tävlingen samlades alla deltagare, funktionärer samt inbjudna pressmän i brandstationens gymnastiksal, där arrangörerna bjödo på en enkel måltid i samband med prisutdelningen, vilken förrättades av brandchefen.

KG.

Prislistan vid Riksmästerskapen fick följande utseende:

Seniorer — Yrkesbrandmän.

	1.	2.	3.	4.	5.	Mål.	Tid:
1. Erik Andersson, Uppsala.....	14	26	6	18	35	3,33	1.42,33
2. Lars Kampf, Uppsala.....	11	42	4	19	27	2,17	1.45,17
3. Beril Andersson, Uppsala.....	16	24	10	17	35	3,32	1.45,32

Yngre oldboys — Yrkesbrandmän.

1. S. Andersson, Borås.....	22	32	14	27	59	4,10	2.38,10
2. Gösta Tornling, Stockholm.....	29	33	7	28	1,01	10,49	2.48,49
3. H. Ringström, Borås.....	33	40	6	27	59	4,19	2.49,19

Äldre oldboys — Yrkesbrandmän.

1. Alvar Sänell, Stockholm.....	1.12	41				3,55	1.56,55
2. Ragnar Holmberg, Stockholm.....	1.28	1.18				9,45	2.55,45
3. Axel Rundkvist, Stockholm.....	1.33	1.19				7,31	2.59,31
4. S. Rohlén, Gävle.....	3.04	54				9,57	4.07,57

Seniorer — Borgarbrandmän.

1. Ernst Waern, Arboga.....	19	27	7	41	38	3,43	2.15,43
2. Olle Eriksson, Arboga.....	17	1.01	5	19	38	3,36	2.23,36
3. Bertil Schedin, Uppsala.....	16	33	9	40	47	5,14	2.30,14
4. Lennart Fredriksson, Arboga.....	22	1.08	5	19	38	3,44	2.35,44

Yngre oldboys — Borgarbrandmän.	1.	2.	3.	4.	5.	Mål.	Tid:
1. Nils Lundström, Lidingö.....	15	45	6	39	34	3,31	2.22,31
2. Gustav Thysell, Eskilstuna.....	17	42	9	51	40	6,39	2.45,39
3. Arne Kalling, Arboga.....	19	1.07	9	38	42	4,47	2.59,47
4. Harry Ulverud, Sundbyberg.....	53	1.07	7	31	36	4,43	3.18,43

Lagtävlingar.

2 seniorer + 1 yngre oldboys — yrkesbrandmän.

1. Uppsala	6.36,22
2. Karlstad	8.16,33
3. Stockholm	8.41,11

3 st. långa banan — yrkesbrandmän.

1. Uppsala	5.13,22
2. Borås	7.59,21
3. Karlstad	8.16,38

3 st. — Borgare.

1. Arboga	7.15,03
2. Borås	9.26,18

Notiser

Kronobergs läns Brandkärsförbund

anordnar följande kurser under november månad 1946.

den 9 Kurs för motorsprutskötare,

den 14—16 Kurs för brandsyneförrättare,

den 25—30 Repetitionskurs för brandbefäl kat. III.

Anmälan om deltagande i de båda förstnämnda kurserna insändes till brandchefen i Växjö före den 1 november och för den sistnämnda kursen före den 10 november.

Ja se fruntimmer

I telegrafvakten vid vår nordligaste yrkesbrandkår ringde telefonen, och en kvinnoröst löjd: "Det är från Producentföreningen, de ha bett mig ringa". Efter att ha hört sig för med brandkårens personal meddelade telegrafvakten, att ingen på brandkåren hade begärt att få tala med Producentföreningen. "Tack då och ursäkta", sade kvinnorösten och lade på

Bemärkelsedagar

60 år.

13/10 Brandchef P. Mårtensson, Simrishamn.

14/10 Brandingenjör P. I. Åström, "Skåne-Malmö".

50 år.

19/10 Brandmästare M. Ahlneck, Eslöv.
29/10 v. Brandchef A. F. Davidsson, Växjö.

luren. Två minuter senare inkom nytt telefonmeddelande att en buss stod och brann utanför Producentföreningen. Sedan branden släckts, undersöktes omständigheterna kring alarmeringen. Därvid framkom, att man bett en kvinna i en affär mitt över gatan vid Producentföreningen ringa till brandkåren. Att bussen brann, såg kvinnan, och hon gjorde som hon blivit tillsagd: Hon ringde brandkåren. Att hon sedan bad om ursäkt, när ingen där uttryckte önskan att få tala med henne, är ju en annan sak.